

tega problema odpeljalo predaleč proč od področja, ki ga osmišlja pomen nekakšne recenzije. Naj za zdaj samo opozorim na ekonomsko uspešnost tako preračunanega posega na trg slovenske publikacije.

Koledar je tehnično solidno opremljen (žal je treba tu opozoriti na malomarno tehnično izdelavo, saj je na fotografijah vse polno pack, lis, odbleskov, premikov), tekst, koledar in fotografije so oblikovani v skladno in enotno stran, ki je barvno zaključena. Poudarek je na slikovnem materialu, ki mu je dodeljeno tudi največ prostora. Fotografije, ki so jih prispevali posamezni člani odprave, so po svojih ambicijah in motiviki vmeščene na mejno področje med umetniškim, turističnim in dokumentarnim. Pri tem je treba še omeniti neko posebno področje, ki ga zaobjema tako imenovana planinska, alpinistična fotografija, ki v svoj okvir vedno zajema tudi človeka v spektakularnih momentih vzpona, pleze itd. Fotografije razvrščene v zaporedju napredovanja vzpona, v sklenjen tok pa jih povezuje tekst, ki ga je prispeval Tone Škarja. Tekst je jasen, jedrnat pisan, natančen in se ves čas strogo drži in sledi napredovanja odprave. Le tu in tam popusti in za kratek hip vderejo vanj stranski dogodki, fragmentirane meditacije, humor, stiske, težki trenutki (Marjonove roke in Grošljeve noge, ventili kisikovih bomb, Ang Pu itd.). Tekst in slike se dopolnjujejo, čeprav je treba dodati, da slikovni del na trenutke zakleca, kar je seveda razumljivo. Saj Everest '79 ni bil fotografska odprava. Naj povem še, da tekst ne poroča le o poti na goro in o osvojitvi vrha, ampak da gre za poročilo o odpravi kot celoti, o članih odprave, o organizaciji, o vsem delu, ki ga je bilo treba opraviti, da je odprava sploh krenila na pot, na zadnji strani pa so navedeni vsi, ki so kakorkoli prispevali in pomagali odpravi. Kar se tiče fotografij, bi rad povedal še to, da morda pogrešam fotografijo še same odprave, to je članov odprave in pa dejstvo, da ne razločim povsem, kakšni razlogi so botrovali (mogoče reprezentativnost ali monumentalnost posnetka), da urejevalci koledarja niso postavili na mesto velike fotografije osvajačev vrha fotografije prvenstvenikov (Zaplotnika ali Štremfija), ampak so tja postavili Belakovo fotografijo z Belakom in Ang Pujem (poslikal ju je najbrž Božič, tako menim). Kakorkoli že, koledar je imeniten založniški dogodek in nedvomno pomeni lep uspeh tako na področju tovrstnega publiciranja, kakor tudi čisto tržnega poslovanja, saj je v tem trenutku, ko to pišem, že razprodan. Vsaj dobiti ga ni mogoče nikjer več. Koledar predstavlja soliden izdelek, čeprav se pojavlja kot pionirsko zastavljena publikacija, ki je dosedanje raven tovrstnih izdelkov povzdignila na enakopravno raven s planinsko literaturo,

ki je v zadnjem času dosegla že kar visok status.

Pohvaliti je tudi treba Planinsko zvezo Slovenije pa tudi Založbo Borec, ki je s tovrstnim podjetjem nedvomno omogočila, vsaj nekaterim članom odprave, da v teh časih, ko se tudi gorstvo spreminja v donosno kupčijo, omogoči vsaj delno kompenzacijo sredstev, ki jih vlagajo povsem samoiniciativno v plezarijo, ki v tako zastavljenem podjetju, kot je bila odprava Everest '79, konec koncev preseže meje individualnega početja. Po poti, kakor jo razpira ta koledar, pa se bo nekega dne mogoče pokazala tudi možnost za modernejše zastavljeno odpravljanje v tuja gorstva.

Iztok Osojnik

NAŠE JAME, 20 (1978). Izdaja Jamarska zveza Slovenije, Ljubljana, 1979.

S skoraj enoletno zamudo je pred nami 20. letnik revije, ki že dve desetletji dostojno zastopa slovensko in tudi jugoslovansko speleologijo tako doma kot tudi na tujem.

Jubilejni letnik prinaša precej rezultatov najnovejših raziskav krasa in se z nekaterimi članki spušča tudi v teoretično speleologijo, kar pa bo jamarjem-amaterjem verjetno bolj tuja in težko dostopna tema.

V tem letniku srečamo poročila o dosežkih v Veliki ledeni jami v Paradani, v breznu pri Gamsovi glavici, v Golerjevem peklu in v breznu pri Leški planini.

O rezultatih hidrogeoloških raziskav v alpskem krasu poročata dva članka, s pojavom radona v slovenskih kraških jamah se ukvarja članek sodelavcev Instituta Jožefa Štefana.

Povsem teoretične narave je članek, ki razpravlja o speleometriji. Med manjšimi prispevki so tudi prispevki o tehničnih pripomočkih, ki pomagajo pri raziskovanju.

Obširnejša so poročila: Poročilo Komisije za velike kraške votline. Poročilo o zborovanju slovenskih jamarjev, junija 1978 v Idriji in Poročilo predsednika JZS na tem zborovanju. Iz drugih poročil je videti, da je aktivnost jamarjev precejšnja, saj so se udeležili prenekaterih mednarodnih in domačih srečanj.

Kot je navada, slede poročila o novejši književnosti in odmevi. Med jubileji najdemo spomin na visoko obletnico dr. V. Bohinca, v nadaljevanju pa spomin na jamarje, ki smo jih v zadnjem času izgubili. V dodatku je kazalo drugega desetletja Naših jam.

Kljub svoji kakovosti in razgibanosti pa revija še ni našla poti med bralce — ljubitelje narave — v tolikšni meri, kot bi to bilo želeli. Zato bralce Planinske Vestnika znova opozarjamo nanjo.

D. Novak